

Ramazan ibadet ve çalışma ayıdır

Alemlerin Rabbi olan Allah'a hamdolsun; Kuran-i Kerim'de “ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ” *“Ey iman edenler! Kötülüklerden sakınmanız için oruç, sizden öncekilere farz kılındığı gibi, size de farz kılındı”* buyurmuştur. Şehadet ederiz ki bir tek Allah'tan başka ilah yoktur, O'nun ortağı yoktur. Yine şehadet ederiz ki Muhammed Allah'ın kulu ve elçisidir. Hadis-i Şerifinde “*Bir kimse, inanarak ve sevabını yalnızca Allah'tan bekleyerek, Ramazan orucunu tutarsa, geçmiş günahları bağışlanır*” demiştir. Salât ve selam Peygamberimiz Muhammed (s.a.v) üzerine, ailesi ve ashâb'ının üzerine olsun.

Yüce Allah kullarına çok feyizli ve bereketli maneviyat mevsimlerini lütfetti. Bu mübarek günler içinde rahmet rüzgarları eser ve ibadetlerin sevabı daha çok olur. Peygamber Efendimiz: “*Muhakkak ki, Rabbinizin bazı zaman dilimlerinde rahmet esintileri vardır, rahmet rüzgârları eser. Siz o rahmet esintilerine yönelerek hayrı elde etmeye çalışın, hayra talip olun*” demiştir. Bu mübarek mevsimlerin en bereketlisi ve en feyizlisi on bir ayın sultanı Ramazan ayıdır. Günleri ve geceleri en mübarek ve en faziletlidir ve Peygamber (s.a.v) ilahi rahmetin taşıdığı Ramazan ayı gelince kendisi müjdelenip sahabelerine de müjde veriyordu. Ebû Hüreyre'den (r.a.) rivayet edildiğine göre Resûlullah şöyle buyurdu: “*Mübarek Ramazan ayına kavuştunuz. Yüce Allah bu ayda size oruç tutmayı farz kıldı. Bu ayda cennetin kapıları açılır, cehennem kapıları kapanır ve azgın şeytanlar zincirlenir. O ayda bir gece vardır ki, bin aydan daha kıymetlidir. O gecenin [Kadir gecesinin] hayrından mahrum kalan, her hayırdan mahrum kalmış sayılır.*”.

Sahabeler, Ramazan ayına kavuşmak ve onun içinde iyi amel işlemek için Allah'a dua ederlerdi. İbn-ü Recep (r.anh) dedi ki: Sahabeler çoğu, Ramazan ayına kavuşmak için Allah'a altı ay dua ederlerdi, sonra da tuttukları orucu kabul etmek için Allah'a altı ay daha dua ederlerdi. Yahya b. Ebî Kesîr şöyle demiştir: “(Selefi salihin) duâlarından birisi şu idi: Allah'ım! Beni Ramazan'a teslim et. Ramazan'ı da bana teslim et. Benden de amelim kabul olunmuş halde Ramazan'ı teslim al”. Cabir bin Abdullah rivayet edildiğine göre Peygamber Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) bir keresinde minbere çıkıyordu. Merdivene çıkarken birinci basamakta “âmin!” dedi. İkinci basamakta yine “âmin!” dedi. Üçüncü basamakta bir kere daha “âmin!” dedi.

Hutbeden sonra, sahabe efendilerimiz “Bu sefer Sen’den daha önce duymadığımız bir şeyi duyduk yâ Resûlullah! Eskiden böyle yapmıyordunuz, şimdi minbere çıkarken üç defa “âmin” dediniz. Bunun hikmeti nedir?” diye sordular. Peygamber Efendimiz şöyle buyurdular: *“ilk basamakta olduğumda Cebrâil aleyhisselam geldi ve ‘Ramazan’a yetişmiş, Ramazan’ı idrak etmiş olduğu halde Allah’ın mağfiretini kazanamamış kimseye de yazıklar olsun, rahmetten uzak olsun o!’ dedi, ben de ‘âmin’ dedim...”*

Mübarek bir misafir olarak karşıladığımız Ramazan ayına hazırlanırken Resûlullah ve Ashâb-ı Kirâm’ın bu bereketli aydaki ibadetlerini ve çalışmalarını kendimize örnek almamız lazım. Müslümanın niyet yenilemesi lazım, çünkü kulların Allah katındaki mertebeleri niyete göre değişir. Niyet amelin kabul olma sırrıdır. Hz. Peygamberimiz *“Ameller ancak niyetlere göredir; herkesin niyeti ne ise eline geçecek odur. Kimin hicreti, Allah ve Resulü (rızası ve hoşnutlukları) için ise, onun hicreti Allah ve Resul’üne müteveccih sayılır. Kim de nâil olacağı bir dünya veya nikahlanacağı bir kadından ötürü hicret etmişse, onun hicreti de hedeflediği şeye göredir”* buyurmuştur. Ebu Hüreyre’den Resûlullah: *“Allah ‘İnsanın oruç dışında her ameli kendisi içindir. Oruç benim içindir, mükâfatını da ben vereceğim.”* buyurmuştur. *Oruç kalkandır. Biriniz oruç tuttuğu gün kötü söz söylemesin ve kavga etmesin. Şayet biri kendisine söver ya da çatarsa: ‘Ben oruçluyum’ desin. Muhammed’in canı kudret elinde olan Allah’a yemin ederim ki, oruçlunun ağız kokusu, Allah katında misk kokusundan daha güzeldir”* buyurmuştur.

Müslümanın Ramazan ayında çokça iyilik yapması ve itaat etmesi gerekir. Peygamberin iftarda acele etmek ve sahuru geciktirmek gibi vasiyetlerine uymak lazım. Peygamber efendimiz: *“Müslümanlar, iftarlarını erken ve sahuru geç yaptıkları sürece hayır üzeredirler”* buyurdu. Başka bir hadiste *“Sahur yapınız, zira sahurda bereket vardır”* buyurmuştur. Ayrıca, yiyecek ve içeceklerde israf yapılmamalıdır. Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur: ***“yiyin ve için fakat israf etmeyin, çünkü Allah müsrifleri sevmez”***. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem) *“Âdemoğlu karnından daha şerli bir kap doldurmamıştır, Âdemoğlu belini doğrultacağı lokmacıklar yeterlidir, ille de yiyecekse üçte birini yemeği, üçte birini içmesi üçte birini de nefsi için (boş) bıraksın”* buyurmuştur.

Zenginlerin bu mübarek ayda fakirlerin duydukları ihtiyacı hissetmeleri ne güzeldir. Ramazan, cömertlik ve şefkat ayıdır ki yetim, dul, fakir ve yoksul insanlara merhamet, acıma ve tüm dayanışma biçimlerini içerir. Ramazan ayı herkes için neşe ve mutluluk vesilesidir. İbni Abbâs (r.anh) şöyle dedi: *“Resûlullah insanların en cömert olanı idi. Onun en cömert olduğu ânlar da Ramazan’da Cebrâil’in (aleyhisselam), kendisi ile buluştuğu zamanlardı.*

Cebrâil, Ramazan'ın her gecesinde Hz. Peygamber ile buluşur, (karşılıklı) Kur'an okurlardı. Bundan dolayı Resûlullah Cebrâil ile buluştuğunda, esmek için engel tanımayan bereketli rüzgârdan daha cömert davranırdı". Peygamberimiz cömertliği sadece bu kadar değil, ama herkese iyilik, ilgi gösterme, merhamet ve karşılıklı sevgi, dostluk ve hak ve görevlere dikkat etme gibi çok şey içerir.

Müslüman; Ramazan'da Kurân okumak, anlamları hakkında düşünmek ve gece namazına kalkmak gibi ibadetleri daha çok yapmalıdır. Peygamber efendimiz, *"Kim, faziletine inanarak ve karşılığını Allah'tan bekleyerek Ramazan orucunu tutarsa, geçmiş günahları bağışlanır"* buyurmuştur. Yine de *"Faziletine inanarak ve karşılığını Allah'tan bekleyerek Kadir gecesini değerlendiren kişinin geçmiş günahları bağışlanır"* buyurmuştur. Hz. Âişe'den şöyle haber verilmiştir: Resûlullah, bir gece, gecenin ortasında çıktı da mescitte namaz kıldı. Birtakım insanlar da O'nun namazına uyup beraberinde namaz kıldılar. Sabah olunca insanlar geceleyin Peygamber'in mescitte namaz kıldırıldığını konuşular. Bu haber yayılınca ertesi gece, birinci gecelerden daha çok insan toplandı ve Peygamber'in beraberinde namaz kıldılar. Sabah olunca insanlar bunu yine aralarında konuşup yaydılar. Üçüncü gecede mescit halkı iyice çok oldu. Resûlullah yine çıkıp namaz kıldı; insanlar da O'nun namazına uyup namaz kıldılar. Dördüncü gece olunca mescit, toplanan insanları almaktan âciz oldu. (Resûlullah o gece namaza çıkmadı.) Nihayet sabah namazını kıldırılmak için çıktı. Sabah namazını kıldırınca yüzünü cemaate karşı yöneltti ve hutbe başlangıcı olarak şehâdet kelimelerini söyledi, sonra hutbesinde bu gece namazına çıkmamasının gerekçesini şöyle açıkladı: *"Şu muhakkak ki, sizin mescitte toplanmanız bana gizli olmamıştır. Şu kadar ki gece namazı üzerinize farz kılınır da sonra onun edasından âciz kalırsınız diye korktum"* buyurdu. Ayrıca, Hz. Ömer ibn'ül-Hattab (r.anh) Müslümanların bir tek okuyucu imâmın arkasında toplanmalarını istemiştir. Abdurrahmân ibn Abdin el-Kaarî'den şöyle rivayet edildi: Bir Ramazan gecesini Ömer ibn'ül-Hattâb'ın beraberinde mescide çıktım. Bir de baktık ki, insanlar yalnız ve dağınık topluluklar hâlinde terâvîh namazı kılmaktalar. Kimisi kendi başına yalnızca namaz kılıyor, kimisi de namaz kılıyor ve bunun namazına bir kısım insanlar uyup namaz kılıyordu. Ömer: Ben zannediyorum ki, bu dağınık olarak namaz kılan insanları bir tek okuyucu imâmın arkasında toplarsam daha faziletli olacak, dedi. Sonra buna kat'î olarak karar verdi. Akabinde o insanları Ubey ibn Ka'b'ın (terâvîh imamlığı) arkasında topladı. Böyle yaparak teravîh namazı cemaatle kılınmasını ve Müslümanların birliğini sağlamak istedi.

Gerçek oruç tutmak tüm günahlardan uzak durmak demektir. Resûlullah şöyle buyurdu: “*Nice oruç tutanlar var ki tuttıkları oruçtan aç ve susuz kalmaktan başka kazançları yoktur. Ve yine nice namaz kılanlar var ki, yorgunluktan başka namazından elde ettiği bir şey yoktur*”. Başka bir hadiste “*Her kim yalan söylemeyi ve yalanla amel etmeyi bırakmazsa, o kimsenin yemesini içmesini bırakmasına Allah için hiçbir ihtiyaç yoktur*” buyurmuştur. Câbir bin Abdullah (r.anh) şöyle demiştir: “Oruç tuttuğun zaman, kulağın, gözün ve dilin harama ve yalana karşı oruçlu olsun. Komşuna zarar verme. Üzerinde bir vakar olsun. Oruçlu olduğun gün ile olmadığın gün bir olmasın!”. Bu yüzden Müslümanın gerçek oruç tutması için dikkat etmesi gerekir ki, tuttuğu orucun Allah’tan korkmak olan semeresini elde edebilsin.

Bilelim ki, Ramazan ayı ciddiyet ve çalışkanlık ayıdır. Dolayısıyla yorgunluk bahanesiyle Ramazan'daki çalışma ve ibadetlerimiz diğer aylara oranla daha az olmasın. Çok insan tembelleğe meyleder ve Ramazan'da gündüzleri uyuyarak geçirir. Nedeniyle insanların işlerine ve çıkarlarına zarar verir. Tüm bunlar orucun farz kılındığı amaca aykırıdır. Allah Teâlâ: “***Ey iman edenler! Oruç, sizden öncekilere farz kılındığı gibi, Allah'a karşı gelmekten sakınmanız diye, size sayılı günlerde farz kılındı***” buyurmuştur. İşte orucun gayesi olan Allah'a karşı gelmekten sakınmamız, tembellikle değil, ama daha fazla çalışma ve ibadetle gerçekleşir.

Oruçlunun Allah rızası için yiyecek ve içeceği bırakıyorsa, Allah rızası için de iş hakkını yerine getirmelidir. Zira oruçlunun namazını ve orucunu gözetleyen, yine de iş hakkını yerine getirmesini gözetleyendir.

Oruçlunun helal yemesi, onun dikkat etmesi gereken hususlardandır. Dolayısıyla, oruçlu işin hakkını vermeden ücret alıyorsa o zaman haram yiyor, çünkü iş yapmadan ücret almıştır. Oruçlunun; devlet işi olsun özel iş olsun işin gerektirdiği şartları ve koşulları ihlal etmesi onun haram yemesi demek olduğunu fark etmelidir.

Bu sözlerden sonra kendim ve sizin için Yüce Allah’tan bağışlanmayı dilerim.

* * *

Alemlerin Rabbi olan Allah'a hamdolsun. İnsanların Efendisi son peygamber Hz. Muhammed’e (s.a.v) ehli ve ashabının hepsine salât ve selam olsun.

İslam Kardeşleri:

Çalışma ve ibadet aynıdır, çünkü ibadet bir çalışmadır ve Allah'ın rızası için yapılan çalışma da ibadettir. İkisi birbirinden ayrılamaz. Allah Teâlâ: ***“De ki: ‘İstedığınızı işleyin; Allah, Peygamberi ve müminler işlediklerinizi görecektir. Hepiniz, görülmeyeni ve görüleni bilen Allah'a döndürüleceksiniz. O size, işlediklerinizi bildirecektir”*** buyurmuştur. Ayrıca Peygamber Efendimizin hayatına ve sonrasından da onun sahabelerinin hayatına muttali olan ve bütün İslam tarihini inceleyen kişi; Ramazan'ın çalışma ve üretim ayı olduğunu, hatta Müslümanların zaferlerinin çoğunun bu mübarek ayda vuku bulduğunu görür. Ramazan ayı gerçekten de zaferler ve fetihlerin ayıdır. Allah Teâlâ, Bedir Savaşı'nda az sayıları ve güç farkına rağmen Müslümanlara büyük bir zafer verdi. Allah Teâlâ: ***“O zaman sen, müminlere şöyle diyordun: İndirilen üç bin melekle Rabbinizin sizi takviye etmesi, sizin için yeterli değil midir? Evet, siz sabır gösterir ve Allah'tan sakınırsanız, onlar (düşmanlarınız) hemen şu anda üzerinize gelseler, Rabbiniz, nişanlı beş bin melekle sizi takviye eder. Allah, bunu size sırf bir müjde olsun ve kalpleriniz bu sayede rahatlasın diye yaptı. Zafer, yalnızca mutlak güç ve hikmet sahibi Allah katındandır”*** buyurmuştur.

Ramazan ayında da büyük bir fetih olan Mekke'nin fethi gerçekleşerek, Allah Teâlâ Resûlullah'a ve Müslümanlara izzet ve zafer verdi. Mekkeli müşriklerin şevki kırıldı. Modern çağda ise, Allah Teâlâ Mısır'ı 1952 Ramazan'da ve 6 Ekim 1953 zaferine kavuşturdu. Bu zaferde Mısırlılar kendi topraklarını ve saygınlığını geri aldılar. O zamanda Mısırlı asker oruçluyken, Kur'an ve dualar okuyup savaş meydanında *“Allahü Ekber”* diye haykırırdı. Neticede din, vatan, toprak ve namusu savunan Mısır ordusu, saldırganları yenilgiye uğratarak topraklarından kovmuştur. Bu savaş Mısır'a saldırmak isteyen herkes için pratik bir dersti.

Hep zafer kazanmak, hak ve adalet temellerini güçlendirmek, toprağı korumak, saygınlık sağlamak ve ümmetimizin diğer ümmet ve halklar arasında prestijini ve heybetini yeniden kazanması için hayatımızın her alanında Ramazan ruhunu yeniden canlandırmalıyız. Bu da ancak hepimiz bir araya gelip tek bir amaç için birlikte çalışmamız ve insanlara iyilik etmemizle gerçekleşecektir.

Allah'ım! Şa'ban ayını bize mübarek eyle ve bizleri Ramazan'a ulaştır. Ey Alemlerin Rabbi bizden kabul et!

* * *